

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Stockholm
2011-09-19

Vår referens
R. Källström

Dnr
N2011/3879/E

Remiss av betänkandet ”FRANS – framtida regelverk och ansvarsförhållanden på naturgasmarknaden” (SOU 2011:46)

Företagarna har fått rubricerade förslag på remiss och lämnar följande synpunkter.

Bakgrund

Regeringen tillsatte år 2010 en utredning för att se över ansvarsförhållandet på naturgasmarknaden och den framtida hanteringen av systemansvaret för gas. Visionen har varit en väl fungerande gasmarknad, samt att underlätta verksamheten för samtliga av marknadens aktörer.

Utredningens förslag och Företagarnas synpunkter

Systemansvaret för gas

Utredningen föreslår att den del av dagens systemansvarsverksamhet för gas hos Svenska kraftnät som avser den kortsiktiga balanseringen av det svenska naturgassystemet överförs till Swedegas AB (privat aktör som utredningen bedömer är den enda aktör på den svenska marknaden som idag uppfyller EU:s krav på ägarmässig åtskillnad). I syfte att undvika eventuella problem till följd av att en privat aktör, Swedegas AB, övertar uppgifter som tidigare utförts av en myndighet delar man upp ansvaret, så att Energimarknadsinspektionen tar den del som avser myndighetsutövning. Swedegas AB blir såväl systembalansansvarig (kortsiktig balansering) och transmissionsnätsoperatör.

Förslaget som syftar till att skilja på rollen som transmissionsnätsoperatör och rollen som systembalansansvarig ser Företagarna som något positivt. Det gör det möjligt för fler aktörer att etablera sig som såväl transmissionsnätsoperatörer och systembalansansvariga. Det betyder ökad konkurrens och därmed större effektivitet på marknaden. Huruvida det stämmer att Swedegas AB är den enda aktör som uppfyller kriterierna i dagsläget har vi ingen möjlighet att analysera. Vi hoppas dock att man ser över och utvärderar deras uppdrag 1 gång/år, eller allra minst vart annat år. Om det skulle visa sig att det tillkommer någon mer aktör på marknaden som kan ta Swedegas roll bör denna givetvis lämnas möjlighet att konkurrera om uppdraget på samma villkor. Swedegas uppdrag bör därmed inte ses som livslångt.

Den svenska marknadsmodellen för gas

Utredningen bedömer att den svenska marknadsmodellen för gas uppfyller de formella kraven enligt EU:s rättsakter, så ingen förändring behöver ske.

Trygg naturgasförsörjning

Gasförsörjningsförordningen är direkt gällande i samtliga medlemsstater inom EU, vilket gör att naturgaslagen (2005:403) delvis ändras. Varje medlemsstat ska utse en ansvarig myndighet, och utredningen föreslår Energimyndigheten. Företagarna har inga synpunkter på det valet av myndighet.

Vi kan konstatera att gasförsörjningsförordningen för naturgasföretagen innebär ökat administrativt arbete. Nya förebyggande åtgärds- och krisplaner kommer krävas, vilket rimligen betyder ökade kostnader. Vi ser en risk att dessa kostnader i värsta fall först vidare till gaskunderna, vilka utgörs av såväl hushållskunder som företag.

Övriga synpunkter

Företagarna är i grunden positiva till att systemansvaret delas upp och fler aktörer tillåts etablera sig på marknaden. Även om inget av de naturgasföretag som idag agerar på den svenska marknaden tillhör kategorin små företag (<50 anställda) kan man inte utesluta att utredningens förslag gynnar att nya, mindre aktörer etablerar sig framöver. Dessutom kan i bästa fall effektivitetsvinster till följd av förändringen återföras i form av lägre pris till kund. Men även om vi får se ett sänkt gaspris så är också utvecklingen av nättariffen av betydelse. Det troliga, enligt utredarna, är att de kunder som tillhör det norra kundkollektivet får höjda tariffer medan de i söder får sänkta.

Företagarna vill uppmärksamma och betona att det finns en risk att de små företagens situation försämras gentemot den kundgrupp som utgörs av konsumenter när det gäller utredningens förslag att Sverige bör hålla fast vid tillämpningen av begreppet *skyddade kunder*, dvs. endast låta begreppet omfatta konsumenter. En kraftigt skärpt försörjningsnorm i kombination med tydligare roll och ansvarsfördelning kan bli till en nackdel för små företag, då det finns större incitament för aktörerna på marknaden att säkerställa gasleveransen till hushållskunderna i första hand.

Företagarna

Lars Jagrén
Chef Analys & Opinion

Rebecca Källström
Miljö- och energianalytiker